

забезпечення потреб людини в матеріальних благах і послугах, визначення та обґрунтування розмірів видатків Державного бюджету України. На основі соціальних стандартів, які враховуються при розробці програм економічного і соціального розвитку, визначаються розміри основних соціальних гарантій: мінімальні розміри заробітної плати та пенсії за віком, інших видів соціальних виплат і допомоги.

Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» регулює правове забезпечення соціальної роботи з дітьми та молоддю. Соціальна робота з дітьми та молоддю – діяльність уповноважених органів, підприємств, організацій та установ, незалежно від їх підпорядкування і форми власності та окремих громадян, яка спрямована на створення соціальних умов життєдіяльності, гармонійного та різноманітного розвитку дітей та молоді, захист їх конституційних прав, свобод і законних інтересів, задоволення культурних та духовних потреб. Напрями соціальної роботи:

- соціальне обслуговування – робота, спрямована на задоволення потреб, які виникають у процесі життедіяльності дітей та молоді шляхом надання соціальної допомоги і різноманітних соціальних послуг;

- соціальний супровід – робота, спрямована на здійснення соціальної опіки, допомоги та патронажу соціально незахищених категорій дітей та молоді з метою подолання життєвих труднощів, збереження, підвищення їхнього соціального статусу;

- соціальна профілактика – робота, спрямована на попередження аморальної, протиправної, іншої асоціальної поведінки дітей та молоді;

- соціальна реабілітація – робота, спрямована на відновлення морального, психічного і фізичного стану дітей та молоді, їхніх соціальних функцій, приведення соціальної поведінки у відповідність до загальновизнаних правил і норм.

Закон України «Про соціальні послуги» визначає основні терміни: соціальний працівник – професійно підготовлений фахівець, що має необхідну кваліфікацію у сфері соціальної роботи і надає соціальні послуги; соціальні послуги – різні види послуг, що надаються особам, які перебувають у складах життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги; складні життєві обставини – обставини, що об'єктивно порушують нормальну життедіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самостійно (малозабезпеченість, насильство, інвалідність тощо).

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Чиж Ю.В., к.ю.н., старший викладач кафедри організації охорони громадського порядку ННІПФПГБВ НАВС

Зміни в суспільно-політичному житті країни, що продовжують відбуватися, зумовили формування нового ладу, і принципово нових підходів у сфері земельних відносин, порівняно з тими, що існували за колишніх радянських часів. Дієві механізми державного управління земельними ресурсами та регулювання земельних відносин до цього часу законодавством України ще не врегульовані. Потрібно зазначити, що одним з елементів цього механізму є норми процесуального права. Процесуальні норми в механізмі реалізації права розглядаються як норми дії. В даному випадку для земельного законодавства характерним буде те, що в законодавчому акті, зокрема в Земельному кодексі України, містяться норми як матеріального, так і процесуального права. Проте зміст реалізації права на землю не можна обмежувати лише земельним процесом, тому правове регулювання земельних відносин здійснюється не лише земельно-процесуальними нормами, передбаченими Земельним кодексом України, але й процесуальними нормами, якими забезпечується діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, спеціальних землевпорядних органів, органів державного нагляду і контролю та правосуддя.

Зокрема, світовий досвід показує, що в процесі розвитку суспільних відносин, вдосконалення механізмів взаємного узгодження інтересів у різних

країнах, при безумовному збереженні докорінних прав приватної власності на землю та її оренди були вироблені певні процедури державного та громадського регулювання земельних відносин з метою врахування суспільних інтересів.

Процедура надання земельної ділянки є довготриваюю і її скорочення неможливе з об'єктивних причин, оскільки законодавчо передбачено проходження всіх інстанцій. Так, відповідна районна державна адміністрація або сільська, селищна, міська рада зобов'язана у місячний строк розглянути клопотання і дати згоду на розроблення проекту відведення земельної ділянки, який в свою чергу має погодитися з органом по земельних ресурсах, природоохоронними і санітарно-епідеміологічними органами, органами архітектури та охорони культурної спадщини, а також одержати висновок державної землевпорядної експертизи щодо об'єктів, які йй підлягають. Орган, якому передано проект відведення, у місячний строк у межах своїх повноважень приймає рішення про надання земельної ділянки. Відповідно, потрібно чітко дотримуватися строків і процедури розгляду заяв. Однак, частіше, всього на практиці це відбувається по іншому, зокрема ми спостерігаємо затягування, починаючи з розгляду заяви до прийняття рішення, а це в свою чергу є порушенням прав громадян, їх обмеження. Відповідно до ст. 56 Конституції України та Цивільного кодексу України, кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень. Проте проблемні питання реалізації законодавчого забезпечення громадянами конституційних прав не оминуло сферу земельних відносин.

Неврегульованість земельного законодавства свідчать про існування гострих проблем у цій сфері, які потребують негайного вирішення. Тому вважаємо, що поряд з іншими заходами слід вдосконювати заходи та механізми до суб'єктів відповідальності з урахуванням їх інтересів.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗГЛЯДУ СУДАМИ СПРАВ СТОСОВНО МЕЖ ЗЕМЕЛЬ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Приймак А.О., старший прокурор відділу представництва інтересів громадян і держави в судах прокуратури міста Сімферополя

Протягом 2012 обласними державними адміністраціями прийнято розпорядження щодо зміні правового режиму використання земель природно-заповідного фонду загальною площею 4,4 тис. га.

З метою забезпечення конституційного права кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля, враховуючи, що більшість об'єктів природно-заповідного фонду не має винесених меж та правовстановлюючих документів, Верховна Рада України ще у 2010 році внесено зміни у ст. 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» зазначивши, що до встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду (далі - об'єкт ПЗФ). Проте досі вказана норма права не надає можливості захистити землі природно-заповідного фонду від противоправних посягань.

Дана стаття призначена висвітлити проблемні питання застосування вказаної статті при захисті земель природно-заповідного фонду у судовому порядку, які відповідно до ст. 150 Земельного кодексу України відносяться до особливо цінних земель та підлягають під особливою охороною.

Так, з урахуванням положень ст. 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» для визначення меж земельних ділянок природно-заповідного фонду за відсутності правовстановлюючих документів на такі земельні ділянки та винесення їх меж у натуру необхідно застосовувати проекти створення територій об'єктів ПЗФ.

Згідно з п.4.3 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17.05.2011 N 6 «Про деякі питання практики розгляду справ у спорах, що